

ת"פ 6165/04/20 - מדינת ישראל נגד Dhanalakshmi Chelluboyima

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 6165-04-20 מדינת ישראל נ' Chelluboyima
בפני כבוד השופט עמית מיכלס

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

Dhanalakshmi Chelluboyima

הנאשמת

בשם המאשימה: עו"ד אלירן אשכנזי

בשם הנאשמת: עו"ד עבד אבו עמר

הכרעת דין

עניינה של הכרעת הדין בשאלה המשפטית האם ניתן להרשיע נאשם בגרימת "חבלה של ממש", בהעדר פירוט של סוג הפגיעה בכתב האישום, ובהסתמך על אינדיקציות חיצוניות בלבד לקיומו של מכאוב שנגרם לאדם שהותקף.

רקע ותמצית כתב האישום המתוקן

1. ביום 6.12.2020 הציגו הצדדים הסדר דיוני, במסגרתו תוקן כתב האישום. לאחר שהנאשמת הודתה בעובדות המפורטות בו, נדחה מועד הכרעת הדין לצורך דיון בשאלה המשפטית שבמחלוקת.

2. כתב האישום המתוקן שהוגש נגד הנאשמת כולל שתי עבירות של **תקיפת חסר ישע**, לפי סעיף 368ב(א) סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ועבירה אחת של **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק.

3. על פי החלק הכללי של כתב האישום המתוקן הנאשמת היא נתינה זרה בעלת אשרת עבודה בישראל בענף הסיעוד. במשך תקופה של כ-6 שנים התגוררה הנאשמת בביתה של קשישה ילידת 1942, אשר בשל מצבה הרפואי מונה לה בשנת 2019 אפטרופוס לגוף.

במהלך שהותה של הנאשמת בבית הקשישה, היא סעדה אותה ודאגה לכל צרכיה. במהלך חודש מרץ 2020 תקפה הנאשמת את הקשישה מספר פעמים, ובין היתר הכתה אותה באמצעות ידה, בעטה, דחפה ואיימה עליה. כתב האישום מפרט את מעשי הנאשמת בשני אירועים שונים, ואלה יוצגו בהמשך במסגרת הדיון וההכרעה לגבי כל אישום בנפרד.

תמצית טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה הפנה להוראות החוק ולפסיקה, המלמדים על אפשרות להרשיע את הנאשמת בתקיפה הגורמת חבלה גם בנסיבות בהן הוכח שנגרם לה מכאוב של ממש. בפרט הפנה להכרעת הדין שניתנה אך לאחרונה על ידי בית המשפט המחוזי בת"פ (מרכז) 14327-07-19 מדינת ישראל נ' כרמל מעודה (9.12.2020) (להלן: עניין מעודה). לדבריו, מאחר שמדובר בחסרת ישע שאינה יכולה להעיד, יש להסיק אם נגרם לה מכאוב בשים לב לנסיבות, לרבות במקרים בהם אין ביטוי חיצוני למכאוב. במקרה שלפנינו, ביקש להסתמך, בין היתר, על מעשיה של הנאשמת, בכייה של הקשישה ומשך האירוע. משכך, ועל אף העדרם של עדים היכולים לשפוך אור על החבלות או על הכאב שנגרם לקשישה, ביקש לקבוע כי הוכחה אשמתה על יסוד התרשמות בית המשפט מהעובדות המצוינות בכתב האישום.

5. מנגד, הפנה ב"כ הנאשמת לכך שבניגוד למקרה שלפנינו, בפסקי הדין שהוגשו מטעם המאשימה היו עדים שהעידו על החבלות, ולחלופין ראיות אחרות בדמות סרטונים מהם ניתן היה להתרשם, בין היתר, מהחבלות, מהאלימות ומבכי הקורבנות. ב"כ הנאשמת הסכים כי אין בחוק הגדרה של המונח "חבלה של ממש", אולם הזהיר מפני "שחרור הרסן", שלטעמו עלול להוביל למדרון חלקלק. לדבריו, תיק זה אינו שונה מתיקים רבים נוספים הכוללים תיאור עובדתי דומה, בהם הסתפקה המאשימה בעבירות קלות יותר שאינן כוללות חבלות. אשר לאירועים המתוארים בכתב האישום, טען שהקשישה לא בכתה, אלא אמרה "איי, איי". ב"כ הנאשמת הסכים כי משיכה בשיער גורמת ל"מכאוב כלשהו", וכי מעשיה של הנאשמת "מכוערים" ו"לא יפים", אולם הם אינם מגיעים לכדי חבלה של ממש. עוד הוסיף כי על גופה של הקשישה לא נותרו סימנים, אין כל תיעוד רפואי המצביע על חבלה שנגרמה לה, זאת על אף שמדובר באישה שמשפחתה מבקרת אותה תדיר, וככל שהיו חבלות, סביר שהיו רואים זאת.

המסגרת הנורמטיבית - עבירת תקיפת חסר ישע

6. עבירה של **תקיפת קטין או חסר ישע**, לפי סעיף 368ב(א) סיפא מוגדרת בחוק כדלקמן:

"(א) התוקף קטין או חסר ישע וגורם לו חבלה של ממש, דינו - מאסר חמש שנים; היה התוקף אחראי על הקטין או על חסר הישע, דינו - מאסר שבע שנים.

(ב) ...

(ג) לענין סעיף זה, "חבלה" - בין גופנית בין נפשית".

"חבלה" מוגדרת בסעיף 34 כד בחוק כ-"מכאוב, מחלה או ליקוי גופניים, בין קבועים ובין עוברים". באותו סעיף ניתן למצוא אף הגדרות למונחים "חבלה חמורה" וכן "חבלה מסוכנת". לצד האמור, אין בנמצא הגדרה למונח "חבלה של ממש", שהוא הרכיב התוצאתי של העבירה. בהעדר הגדרה בחוק, זכה המונח "של ממש" לפרשנות בפסיקה, כאשר הפרשנות המקובלת היא שיש להוכיח "חבלה אשר לה ביטוי מוחשי" [ע"פ 1976/11 שמואל ויספיש נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (21.11.2011)].

לאחרונה עמד בית המשפט המחוזי (השופט ע' קובו) בעניין מעודה על מאפייני העבירה, תוך סקירת הקווים המנחים לתחולתה של הנסיבה "חבלה של ממש". הגם שהדברים נאמרו בהקשר של תקיפת קטינים, כוחם יפה גם לעבירה של תקיפת חסר ישע (ההדגשות במקור - ע.מ.):

"בכל הנוגע לעבירת תקיפת קטין או חסר ישע, אכן, בכל אישום ואישום שבו הואשמה הנאשמת יש לבחון האם אכן נגרמה לנפגע העבירה "חבלה של ממש" בהתאם להגדרתה. חבלה עשויה להיות אף מכאוב עובר, בין גופני ובין נפשי. כלומר, גם מכאוב עובר עשוי להיות בגדר חבלה, ובלבד שיהיה ממשי, כדי שתתקיים "חבלה של ממש" במובחן מחבלה שאינה ממשית. מכאן, שנדרש לבחון האם נגרם לנפגעי העבירה, בכל אישום ואישום, מכאוב של ממש. אכן, לא כל תקיפה, בהכרח, גורמת לנפגע העבירה - גם אם מדובר בתינוק - חבלה של ממש כהגדרתה לעיל. השאלה אם בכל מקרה נגרם לפעוט מכאוב של ממש, אם לאו, היא שאלה שבעובדה. הואיל ואין ביכולתם של הפעוטות להעיד, הרי שיש להסיק האם נגרם להם מכאוב של ממש, אם לאו, בהתאם ליתר הנסיבות, כלומר האם הפעוט בכה, רעד או נגרם לו סימן על גופו. במקרים של העדר אינדיקציה חיצונית לכך שנגרם לפעוט מכאוב (בכי וכו'), יש לבחון האם רף האלימות שנקטה הנאשמת כלפי הפעוט היה כזה אשר ניתן להסיק, מעבר לספק סביר, שגרם לתינוק מכאוב של ממש."

דיון

7. נפנה עתה לבחון האם לביטויים אלו יש תימוכין בכתב האישום, בו הודתה הנאשמת.

מעובדות האישום הראשון עולה שבתחילת חודש מרץ 2020, בשעה שאינה ידועה, הושיבה הנאשמת את הקשישה על מיטתה בחדרה ודחפה אותה לכיוון המיטה. הנאשמת הרימה את רגליה של הקשישה באמצעות ידיה והטיחה אותן בחוזקה על המיטה, כך שגופה של הקשישה היה במנח אלכסון ביחס למיטה. בהמשך, כיסתה הנאשמת את כל גופה של הקשישה בשמיכה והכתה באמצעות שתי ידיה על בטנה של הקשישה, תוך שאמרה לה "יאללה לישון", ובתגובה לכך צעקה הקשישה "איי, איי".

מאחר שלא נשמעו עדים לאירוע, לא נותר אלא להסתמך על הודאתה של הנאשמת בעובדות כתב האישום, ממנו עולה שלקשישה נגרם כאב כלשהו, כפי שניתן ללמוד מצעקותיה "איי, איי". בפן הראייתי, מעבר לצעקות ולמלל, לא ניתן לאמוד את עצמת הכאב שנגרם לקשישה, כאשר אך מובן מאליו הוא שלא כל צעקה "איי, איי" מעידה בהכרח על כאב משמעותי, כשם שלא כל אדמומיות בעור מעידה על קיומה של חבלה של ממש. אשר על כן, ועל אף הכיעור שבמעשים, אינני סבור שהוכח שלקשישה נגרם כאב החורג מהתוצאה הטבעית של תקיפה "רגילה" או "תקיפה סתם", או שיש בתגובתה של הקשישה משום "ביטוי מוחשי" המצביע על "כאב של ממש", להוכחת "חבלה גופנית" או "חבלה

נפשית". בשים לב לאמור, מצאתי שלא ניתן להרשיע את הנאשמת בעבירה הכוללת רכיב של "חבלה של ממש" ויש להסתפק בהרשעתה בעבירה של תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק.

8. מעובדות האישום השני עולה שבתאריך 12.3.2020, בשעה שהקשישה הייתה ישובה על כיסא סמוך לשולחן בפינת האוכל כשמכנסיה מופשלים, אחזה הנאשמת בחולצתה של הקשישה ומשכה בשערות ראשה בחוזקה כלפי מעלה באופן שגרם לקשישה להיעמד. לאחר מכן, הרימה הנאשמת את מכנסיה המופשלים של הקשישה, וכן דחפה את הקשישה לאחור, תוך שהיא אווזת בשרוול חולצתה, עד שהקשישה התיישבה על הכיסא. בהמשך, הכתה הנאשמת בידה של הקשישה, ובתגובה לכך הקשישה בכתה. בעוד הקשישה יושבת על הכיסא, אחזה הנאשמת בידה ובראשה של הקשישה והניעה אותה בכוח קדימה ואחורה. בהמשך, הניחה הנאשמת את ידה הימנית על פניה של הקשישה ואת ידה השמאלית על פלג גופה העליון והדפה את גופה לאחור, תוך שפלג גופה העליון הוסט הצידה עד למצב שכיבה ורגליה של הקשישה ניתקו מהרצפה. הנאשמת המשיכה לאחוז בקשישה בדרך זו, תוך שרכנה מעליה עם כל גופה, במשך כ-15 שניות. לאחר שחדלה מאחיזתה כאמור, נותרה הקשישה באותו מנח מאוזן, כשהיא מתקשה להתרומם וידיה ורגליה נותרו מונפות באוויר.

במועד אחר באותו יום, שעה שהנאשמת ישנה על הספה בסלון, ניגשה אליה הקשישה, תוך שהיא נעזרת בהליכון, ונגעה בידה על מנת להעירה. משהתעוררה הנאשמת, הניפה כפף לכיוון הקשישה. הקשישה התרחקה לאחור והתיישבה על כיסא הגלגלים, ואילו הנאשמת חזרה לישון.

9. מהאמור עולה שהמעשים האלימים המרכזיים בהם הודתה הנאשמת כוללים משיכה בשערות ראשה של הקשישה בחוזקה באופן שגרם לקשישה להיעמד, והכאתה של הקשישה בידה עד שהקשישה בכתה. שני מעשי האלימות הללו, אליהם מצטרפים יתר המעשים המצוינים באישום זה, מלמדים שלקשישה נגרמה "חבלה של ממש" במובנה המשפטי.

הרמת הקשישה משיערה - על אף שלא נטען שנשמע קול כלשהו אותו הוציאה הקשישה מפיה בשעה שהנאשמת הרימה אותה באמצעות שיערות ראשה, לא יכולה להיות מחלוקת על כך שהרמת אדם באמצעות אחיזה בשיער ראשו גורמת לכאב ולסבל רב. מעבר למסקנה זו, המבוססת על ניסיון החיים ועל שכל ישר, למשיכת השיער במקרה זה היה ביטוי פיזי ומוחשי, במובן זה שהמשיכה בשיער גרמה לקשישה, הנעזרת במהלך היום בהליכון ובכיסא גלגלים, להיעמד על רגליה. כאשר מדובר באישה בגופה של הקשישה, ניתן רק לדמיון את הקונפליקט הקשה, עמו נאלץ גופה להתמודד, שביטוי בקושי לעמוד על הרגליים מחד גיסא, אל מול הצורך להקל על כאב המשיכה בשיערה מאידך גיסא. מהאמור עולה שלקשישה נגרם כאב פיזי לא רק בקרקפת אלא גם בגופה. ביטוי למצבה הגופני הירוד של הקשישה, ועדות למאמץ האדיר שהשקיעה על מנת להיעמד ללא אבזר תמיכה, מוזכר גם בהמשך אישום 2, ממנו עולה שלאחר שהנאשמת רכנה מעל גופה של הקשישה במשך כ-15 שניות, במצב בו גופה של הקשישה היה במצב שכיבה כשרגליה ניתקו מהרצפה, היא נותרה במנח זה גם לאחר שהנאשמת חדלה מאחיזתה בה משום שהתקשתה להתרומם.

הכאת הקשישה בידה עד כדי בכי - מכתב האישום לא עולה שהמכות שנתנה הנאשמת לקשישה היו חזקות ואולם, מכות אלו גרמו לקשישה לבכות. יתכן שהבכי נבע מכאב פיזי שחשה הקשישה בידה, ויתכן שבכייה נבע מכאב לב

שמקורו בתחושת השפלה, חוסר אונים ופגיעה בכבודה שנרמס על ידי מי שאמורה לדאוג לצרכי מחייתה, לבריאותה ולשלומה. בין אם מדובר בכאב פיזי ובין אם מדובר בכאב שבלב, הוכח כי מדובר בכאב של ממש. יתר המעשים המפורטים באישום השני, מצטרפים אף הם לשני אירועי האלימות עליהם עמדתי לעיל, והם מהווים חלק בלתי נפרד מרצף המעשים שפגעו בקשישה פגיעה נפשית של ממש.

לאור כל האמור, מצאתי שבנוגע לפרט האישום השני הוכח היסוד של "חבלה של ממש" ומכאן שיש להרשיע את הנאשמת בעבירה של תקיפת חסר ישע.

10. אשר על כן מצאתי להרשיע את הנאשמת בעבירה אחת של **תקיפת חסר ישע על ידי אחראי**, בהתאם לסעיף 368ב(א) סיפא לחוק בגין מעשיה באישום השני, בעבירה אחת של **תקיפה סתם**, לפי סעיף 379 לחוק, בגין המעשים המתוארים באישום הראשון, ובעבירה של **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק, לגביה לא הייתה כל מחלוקת בין הצדדים.

ניתנה היום, כ"ג טבת תשפ"א, 07 ינואר 2021, במעמד הצדדים